

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број:

Веза:

Датум: ... август 2014. године

На основу члана 35. став 2. и члана 62. став 1. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/2009 и 95/2013) и одлуке Савета Комисије за заштиту конкуренције са 190. седнице од 30. јула 2014. године, председник Комисије за заштиту конкуренције дана 12. августа 2014. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

I ПОКРЕЋЕ СЕ ПОСТУПАК по службеној дужности испитивања концентрације која није одобрена у складу са Законом о заштити концентрације, а која је, према основаној претпоставци, настала стицањем посредне контроле од стране друштва ASTONKO HOLDINGS LIMITED, матични број: HE 270829, Република Кипар, преко повезаног друштва, DRUŠTVA ZA KONSULTANTSKE AKTIVNOSTI U VEZI S POSLOVANJEM I OSTALIM UPRAVLJANJEM „ASTONKO“ D.O.O. BEOGRAD, са седиштем на адреси Царице Милице бр. 3, Београд, Република Србија, матични број: 20677198, над друштвом RADIO DIFUZNO PREDUZEĆE „B92“ AKCIONARSKO DRUŠTVO BEOGRAD, са седиштем на адреси Булевар Зорана Ћинђића бр. 64, Београд-Нови Београд, Република Србија, матични број: 07528604 и над свим са њим повезаним зависним друштвима.

II ПОЗИВАЈУ СЕ СВА ЛИЦА која располажу подацима, исправама или другим релевантним информацијама које могу допринети утврђивању чињеничног стања у овом поступку, да исте неодложно доставе Комисији за заштиту конкуренције на адресу Кнегиње Зорке бр. 7, Београд.

III Овај закључак се објављује у „Службеном гласнику РС” и на интернет страни Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), је у претходном периоду испитивала индиције које су упућивале на претпоставку да су спроведене концентрације које нису пријављене Комисији, а односе се на промене власничке структуре друштва RADIO DIFUZNO PREDUZEĆE „B92“ AKCIONARSKO DRUŠTVO BEOGRAD (у даљем тексту: B92).

Према информацијама и документацији која је достављена Комисији од стране B92, у периоду пре прве промене у његовој власничкој структури (20. децембра 2006. године) уписани и уплаћени основни капитал B92 износио 1.641.966,18 ЕУР. Капитал је био подељен на укупно 165.853 обичних акција, појединачне номиналне вредности од 500,00 РСД и 104.922 преференцијалних акција, појединачне номиналне вредности од 500,00 РСД. Његови тадашњи већински акционари су били Media Development Loan Fund (у даљем тексту: MDLF) – инвестициони фонд основан са циљем подршке независном новинарству у земљама са дугом традицијом државне репресије над медијима и ограничавања слободе говора, са седиштем у држави Њујорк, САД, матични број: NYC-10059270 (47,61% учешћа у капиталу B92) и домаће привредно друштво PREDUZEĆE ZA MENADŽMENT I KONSALTING „B92 TRUST“ D.O.O. Beograd, матични број: 17134183, са 43,37% учешћа у капиталу B92 (у даљем тексту: B92 TRUST). B92 TRUST представља контролну компанију са почетним циљем очувања независне уређивачке политике B92 и (заједно са MDLF-ом) изградње самоодрживости B92. Његови власници су десет руководилаца, уредника и оснивача B92. Власништво над B92 TRUST-ом везано је за рад у B92 и окончава се када неки од оснивача престане да буде радно ангажован у B92. B92 TRUST и MDLF су заједно учествовали као купци у приватизацији B92 током 2002. године. Трећи већи акционар је био Media Investment Group d.o.o., матични број: 20117249 (у даљем тексту: MIG), домаће привредно друштво које је акције B92 стекло од MDLF. Осим њих постојао је и изванредни број малих акционара – физичких лица који су поседовали збирно мање од 10% како обичних, тако и преференцијалних акција B92.

У периоду 20. децембар 2006. године – 20. јануар 2009. године, докапитализације у B92 су се спроводиле издавањем нових акција (обичних и преференцијалних) и то, углавном, новим акционарима - друштвима DEXY CO D.O.O. NOVI BEOGRAD, матични број: 06712649 (у даљем тексту: DEXY) и

SALINK LIMITED из Никозије, Република Кипар, матични број: HE 173125 (у даљем тексту: SALINK). Овим друштвима је и постојећи акционар MDLF продао извештај број својих обичних и преференцијалних акција, да би, потом, акционар DEXY пренео на његово потпуно зависно друштво NCA MEDIA D.O.O. БЕОГРАД, матични број: 20402881 (у даљем тексту: NCA MEDIA), као неновчани улог право својине на цео пакет акција B92, чиме је DEXY престао да буде акционар B92. Због свих описаних промена, на крају посматраног периода, власничка структура B92 је била значајно измењена тако да је MDLF имао 14,60% учешћа у капиталу, B92 TRUST 35,33%, SALINK 21,44%, NCA MEDIA 21,15%, MIG 0,90% , а остали акционари 6,58%. Одлуком скупштине акционара B92 од 20. јануара 2009. године, извршена је замена укупног броја до тада издатих преференцијалних акција обе класе (128.610), новоиздатим (128.610) обичним акцијама, са односом размене 1:1, па је следствено томе основни капитал B92 био утврђен и подељен на 332.465 обичне акције. Следећа докапитализација је омогућила постојећем акционару SALINK, повећање учешћа у капиталу B92 на 23,36%.

Најзначајнија докапитализација у друштву B92, од 15. октобра 2010. године, је спроведена издавањем 693.550 обичних акција појединачне номиналне вредности од 500,00 РСД и то 677.726 обичних акција домаћем привредном друштву „ASTONKO“ D.O.O. БЕОГРАД, матични број: 20677198 (у даљем тексту: ASTONKO), у које је дотадашњи акционар SALINK, унео као свој оснивачки неновчани улог, цео пакет од 79.592 обичних акција B92, чиме је SALINK престао да буде акционар B92. Преосталих 15.824 акција из ове докапитализације су уписала и уплатила 23 мањинска акционара, који су искористили своје законско право пречег уписа акција B92 из нових емисија. Такође, другом одлуком скупштине акционара од 15. октобра 2010. године, B92 се одрекао права прече куповине акција од својих акционара NCA MEDIA, MDLF и MIG-а, након чега су ова три акционара закључила уговоре о продаји свих својих акција у B92, друштву ASTONKO и на тај начин престала да буду акционари B92. У наредном периоду, одлуком Скупштине акционара од 17. јануара 2011. године, B92 је стекао укупно 13.571 сопствених обичних акција куповином истих од 36 акционара, који су их понудили B92 на продају. Након последње две описане промене, власничка структура B92 је била следећа: ASTONKO са 85%, B92 TRUST са 11,35%, B92 (сопствене акције) са 1,31% и остали акционари збирно са 2,33%.

Према јединственој евиденцији акционара код Централног регистра депоа и клиринга хартија од вредности, на дан 5. августа 2014. године, B92 има укупно 44 акционара и то: ASTONKO са 84,99%, B92 TRUST са 11,35%, FOX TELEVIZIJA са 1,31%, док су остали акционари физичка лица, са појединачним учешћем у капиталу B92 мањим од 1%.

У складу са наведеним, а на основу достављене документације B92, може се закључити да је акционар ASTONKO, кроз докапитализацију од 15. октобра 2010. године и куповину акција B92 од његових акционара NCA MEDIA, MDLF и MIG-а стекао 85% од укупног броја издатих обичних акција B92, или 879.168 обичних акција које дају исти број гласова приликом скупштинског одлучивања. Власник (100%) овог акционара је кипарско друштво ASTONKO HOLDINGS LIMITED,

матични број: HE 270829 (у даљем тексту: страни ASTONKO). Према одлуци Скупштине B92 од 15. октобра 2010. године, о ограничењу у заступању председника Управног одбора, председник Управног одбора заступа и потписује друштво у унутрашњем и спољнотрговинском пословању и свим правним пословима са трећим лицима, заједно са грчким држављаном Stefanos Papadopoulosom, број пасоша: AB9117681. На истој Скупштини је поново изабран Веран Матић, ЈМБГ: 1905962773415 за председника Управног одбора, а као чланови истог органа, изабрани су и грчки држављани, већ поменути Stefanos Papadopoulos и Georgios Xanthopoulos, број пасоша: AE8624246. На седници Управног одбора од 24.11.2010. године, они су именовани, поред Верана Матића, и за чланове Извршног одбора, а Stefanos Papadopoulos и за председника Извршног одбора. Из свега наведеног, проистиче да је Stefanos Papadopoulos, као лице овлашћено за заступање, добио неограничена овлашћења за заступање B92 у унутрашњем и спољнотрговинском промету.

На горе наведени начин, ови грчки држављани, а посебно Stefanos Papadopoulos, који су истовремено били и законски заступници и директори ASTONKA и представници страног ASTONKA, вршили су управљачке функције и контролу над B92. У домену одговорности и контроле B92 TRUST-а је остала уређивачка политика информативног програма B92, рад Фонда B92, Сектора за корпоративну друштвену одговорност и Културног центра „REX“.

Комисија је користећи јавно доступне информације, утврдила да су Stefanos Papadopoulos и Georgios Xanthopoulos и даље законски заступници и директори у ASTONKO. Stefanos Papadopoulos има самостално заступање, а Georgios Xanthopoulos ограничено – заједнички води послове и заступа ASTONKO (заједничко потписивање) са Stefanos Papadopoulosom. Такође, и у B92, Stefanos Papadopoulos као извршни директор је самосталан у заступању, док су Веран Матић као директор и Ивана Миковић као генерални директор, ограничени у заступању супотписом Stefanosa Papadopoulosa. Georgios Xanthopoulos је сада члан Одбора директора у B92 (као и Веран Матић и Stefanos Papadopoulos).

Све напред наведено, указује на основану претпоставку да је, на описани начин, друштво ASTONKO стекло непосредну контролу над друштвом B92 и да је настала концентрација из члана 17 став 1 тачка 2) Закона која, како је провером утврђено, није до дана доношења овог закључка пријављена Комисији и није испитивана у складу са Законом.

Такође, постоје јавно доступни подаци да је у другој половини 2010. године дугогодишњи акционар B92, шведски инвестициони фонд „Ist Kapital“ (East Capital), преко своје компаније са Кипра SALINK LIMITED, прибавио додатна средства у сарадњи са новим грчким партнером, компанијом „Lake Bade Holdings“ из Никозије која је у потпуном власништву Stefanosa Papadopoulosa, и да су основали заједничку компанију, домаће друштво ASTONKO. Stefanos Papadopoulos је познат послован човек у Грчкој, власник је компаније „Lake Bade Holdings“ из Никозије и сувласник националне телевизије „TV Makedonija“ са седиштем у Солуну. Што се тиче Georgiosa Xanthopoulosa, он је, такође, сувласник „TV Makedonija“ и њен ПР менаџер.

Реална је могућност и основана претпоставка, да је приликом заједничког оснивања друштва ASTONKO, настала концентрација из члана 17. став 1. тачка 3. Закона (заједничко улагање) која, како је провером утврђено, такође, није до дана доношења овог закључка пријављена Комисији и није испитивана у складу са Законом. Докази за ову могућност нису садржани у документацији коју је доставио B92, па ће се Комисија бавити и овим питањем током предметног поступка.

У Извештају о притисцима и контроли медија Савета за борбу против корупције од 7. октобра 2011. године, се наводи између осталог и следеће: „TV Prva је одличан пример како нетранспарентност власништва, супротно Закону, даје могућност истом власнику да дође у посед већег броја медија са националном покривеношћу. Наиме, у новембру 2010. године продата је RTV B92. Највећи акционар RTV B92 постало је домаће предузеће ASTONKO, чији је власник истоимено предузеће са Кипра, али је њен власник непознат. Међутим, из самог медија су стигле информације да је извесни Stefanos Papadopoulos прави власник те кипарске фирме, заједно са још неким лицима. Papadopoulos је, такође, власник TV Makedonija (<http://www.maktv.gr>) из Солуна у Грчкој, за коју у тој земљи постоји уверење да је чланица грчке медијске групације „Antena“ (www.antenna.gr/tv/) Minosa Kirijakua, која у Србији већ има TV Prvu. Према регистрима емитера у Грчкој, Antena и Makedonija су формално међусобно независне ТВ куће, али Antena заправо само формално није преузела контролни пакет у TV Makedoniji због грчких прописа о медијској концентрацији, али фактички управља том телевизијом. Због тога су се у јавности појавиле сумње да RTV B92 и TV Prva имају истог власника.

Савет PPA је званично одобрио ову промену власништва, али при томе није објавио информацију о новом правом власнику ове медијске куће, већ је само речено да је све урађено по закону, иако постоје озбиљне сумње да је прекршен члан 99. Закона о радиодифузији, због чега је дошло до недозвољене медијске концентрације. Ни из Графичког приказа власничке структуре РТВ станица са националним покривањем, објављене недавно на сајту PPA[4], није јасно ко контролише RTV B92. Stefanos Papadopoulos се наводи као власник једне ofšor фирме, Lake Blade Holdings са Кипра, која поседује 0,63% акција B92. Ова кипарска фирма је и сувласник предузећа ASTONKO, која у капиталу B92 учествује са 84,55%, међутим PPA не даје податке у ком проценту је Lake Blade Holdings власник ASTONKA, већ само да власништво у ASTONKU дели са још једном кипарском фирмом, SALINIK.“

Осим горе наведеног, јавно су доступни и подаци да су власници грчких телевизија Antena и Makedonija, који у Грчкој послују према посебном уговору, својеврсном „пакту о ненападању“, преко ћерки-фирми и инвестиционих компанија широм Европе, објединили капитал. Постоје и јавно доступне информације из 2000. године, да је Antena добила могућност да стекне извесне интересе у TV Makedoniji, али нема поузданих података о томе да ли је ова опција из 2000. године икада искоришћена.

Комисија је упозната са проблемом непостојања транспарентности власништва у српским медијима и кретања у овој друштвеној сфери, који наравно са аспекта примене правила о заштити конкуренције, у складу са надлежностима утврђеним Законом, већ дуже време пажљиво прати. Наведени проблем се

концептуално, манифестује превасходно регистрањем привредних друштава у иностранству, која се потом јављају као оснивачи домаћих друштава, да би она након тога, постала власници домаћих медија, а све са циљем да се прикрију прави власници, што за последицу може имати недозвољене медијске концентрације.

Комисија ће се у предметном поступку – у случају докапитализације B92 од стране ASTONKA и у случају заједничког оснивања ASTONKA - бавити сагледавањем власничке структуре свих напред поменутих релевантних домаћих и страних друштава, њихове међусобне власничке повезаности у смислу члана 5. Закона (повезани учесници на тржишту који заједно чине једног учесника на тржишту), као и њихове финансијске снаге, односно висине прихода. Подаци о висини прихода чине референтне податке за утврђивање испуњености финансијских услова за све учеснике у предметним пословним трансакцијама и постојања обавезе подношења пријава концентрације Комисији према члану 61. Закона, ради издавања одобрења Комисије за спровођење истих концентрација.

У предметном поступку, Комисија ће утврдити чињенично стање и испитати да ли је у конкретном случају поступљено супротно одредбама члана 17, 61. и 63. Закона. Такође, Комисија ће испитати да ли су се стекли услови за примену мере деконцентрације из члана 67. Закона, као и мере заштите конкуренције из члана 68. став 1. тачка 4. Закона.

У члану 35. Закона, прописано је да Комисија покреће поступак испитивања повреде конкуренције по службеној дужности, када на основу достављених иницијатива, информација и других расположивих података, основано претпостави постојање повреде конкуренције, као и у случају испитивања концентрације у смислу члана 62. овог закона.

Члан 62. став 1. Закона, између осталог, предвиђа да Комисија може спровести испитивање концентрације ако основано претпостави да та концентрација не испуњава услове дозвољености из члана 19. овог закона, као и у случају друге концентрације која није одобрена у складу са овим законом.

У складу са одредбама члана 35. став 1. и члана 62. став 1. Закона одлучено је као у ставу **I** диспозитива.

У складу са одредбом члана 35. став 2. Закона одлучено је као у ставу **II** диспозитива.

У складу са одредбама члана 40. Закона одлучено је као у ставу **III** диспозитива.